

Komisja proponuje lepsze gwarancje praw dla osób dorosłych wymagających ochrony lub pomocy w sytuacjach transgranicznych

Komisja proponuje dziś nowe przepisy mające zapewnić utrzymanie ochrony osób dorosłych w sprawach transgranicznych oraz zagwarantowanie ich prawa do autonomii, w tym swobody dokonywania wyborów osobistych i poszanowania ich decyzji dotyczących przyszłości w przypadku przemieszczania się na terenie UE. Wnioski dotyczą osób dorosłych, które ze względu na zaburzenie lub ograniczenie zdolności osobistych nie są w stanie chronić swoich własnych interesów. Może to wynikać z chorób związanych z wiekiem, takich jak choroba Alzheimera, lub ze stanu zdrowia.

W związku z tym, że coraz więcej osób przemieszcza się między krajami UE, pojawia się wiele wyzwań. Przykładowo osoby wymagające ochrony lub ich przedstawiciele mogą być zmuszeni do zarządzania aktywami lub nieruchomościami w innym kraju, do uzyskania opieki medycznej za granicą lub do przeniesienia się do innego kraju UE. W takich sytuacjach transgranicznych osoby te często mają do czynienia ze złożonymi i czasami sprzecznymi przepisami obowiązującymi w państwach członkowskich, co prowadzi do niepewności prawa i długotrwałych postępowań.

Proponowane **rozporządzenie** wprowadza uproszczony zbiór przepisów, które będą miały zastosowanie w całej UE. Przede wszystkim łatwiej będzie ustalić, **który sąd jest właściwy, jakie prawo ma zastosowanie**, na jakich warunkach należy uznać **zagraniczny środek lub zagraniczne uprawnienie do reprezentacji i w jaki sposób organy mogą ze sobą współpracować**. Proponowane są również **praktyczne narzędzia**, takie jak:

- ułatwienie komunikacji cyfrowej;
- wprowadzenie **europejskiego poświadczenia reprezentacji**, które ułatwi przedstawicielom potwierdzenie ich roli w innym państwie członkowskim;
- utworzenie **połączonych ze sobą rejestrów**, które będą dostarczać informacji o istnieniu ochrony w innym państwie członkowskim;
- oraz wspieranie **ściślejszej współpracy** między organami.

Wniosek dotyczący **decyzji Rady** przewiduje **jednolite ramy prawne ochrony osób dorosłych w przypadku udziału państw trzecich**. Zobowiązuje on wszystkie państwa członkowskie do przystąpienia lub pozostania stronami Konwencji o międzynarodowej ochronie dorosłych z 2000 r.

Co dalej?

Wniosek dotyczący rozporządzenia będzie musiał zostać omówiony i przyjęty przez Parlament Europejski i Radę. Rozporządzenie będzie obowiązywać 18 miesięcy po jego przyjęciu i państwa członkowskie będą miały wówczas 4 lata na udostępnienie elektronicznych kanałów komunikacji, a 5 lat na utworzenie rejestru i połączenie go z rejestrami innych państw członkowskich.

Wniosek dotyczący decyzji Rady zostanie przyjęty przez Radę po konsultacjach z Parlamentem Europejskim. Państwa członkowskie, które nie są jeszcze stronami konwencji haskiej z 2000 r. o ochronie dorosłych, będą miały dwa lata na zastosowanie się do decyzji Rady i przystąpienie do konwencji.

Kontekst

Obecnie brak jest w UE przepisów dotyczących ochrony osób dorosłych w sytuacjach transgranicznych.

Od wielu lat Komisja zachęca wszystkie państwa członkowskie do ratyfikacji haskiej Konwencji o międzynarodowej ochronie dorosłych z 2000 r. Jest to instrument prawa prywatnego międzynarodowego powszechnie uznawany za skuteczny i elastyczny, odpowiedni do celów na szczeblu globalnym. Pomimo starań Komisji wiele państw członkowskich nie przystąpiło do konwencji. Obecnie ma ona zastosowanie do 15 umawiających się stron, w tym 12 państw członkowskich. Komisja proponuje wszystkim państwom członkowskim obowiązkowe przystąpienie do tej konwencji.

Ponadto, mimo że konwencja obejmuje minimalne ramy prawne w tym obszarze, które można wykorzystać na szczeblu międzynarodowym, postanowienia konwencji nie wykorzystują potencjału unijnej przestrzeni sprawiedliwości, którą charakteryzuje ścisła współpraca między państwami członkowskimi i wzajemne zaufanie. W związku z tym Komisja

proponuje dzisiaj rozporządzenie, które opiera się na przepisach haskiej Konwencji o międzynarodowej ochronie dorosłych z 2000 r. oraz na obowiązujących środkach UE w innych obszarach transgranicznego wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych. Rozporządzenie zapewni bardziej nowoczesne i uproszczone przepisy dostosowane do kontekstu UE.

Oba proponowane wnioski ustawodawcze zapewnią niezbędne jednolite przepisy i wyeliminują obecne luki i niespójności w zakresie ochrony prawnej osób dorosłych w sytuacjach transgranicznych. Będą miały zastosowanie wyłącznie w sprawach transgranicznych i nie zmienią krajowego prawa materialnego państw członkowskich w obszarze ochrony osób dorosłych. Pakiet legislacyjny nie będzie miał zastosowania do Danii, która korzysta z klauzuli opt-out w odniesieniu do wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Irlandia będzie mogła zdecydować o tym, czy chce uczestniczyć w inicjatywie.

Dodatkowe informacje

[Pytania i odpowiedzi](#) na temat wniosków dotyczących lepszych gwarancji praw dla osób dorosłych wymagających ochrony lub pomocy w sytuacjach transgranicznych

[Wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania środków oraz współpracy w zakresie kwestii dotyczących ochrony osób dorosłych + załączniki](#)

[Wniosek dotyczący decyzji Rady upoważniającej niektóre państwa członkowskie do stania się stronami, w interesie Unii Europejskiej, Konwencji z dnia 13 stycznia 2000 r. o międzynarodowej ochronie dorosłych + załącznik](#)

Cytat(y)

Proponując te przepisy, rozwiązujemy faktyczne problemy, z jakimi borykają się osoby wymagające ochrony prawnej lub potrzebujące wsparcia. Przepisy zapewnią jasność prawa, zmniejszą obciążenia i zwiększą ochronę osób, które przykładowo muszą zarządzać aktywami lub nieruchomościami w innym kraju, wymagają opieki medycznej lub przeprowadzają się do innego kraju UE.

Věra Jourová, wiceprzewodnicząca do spraw wartości i przejrzystości - 31/05/2023

Nowe przepisy znacznie uprościć procedury transgraniczne dla osób dorosłych wymagających pomocy lub ochrony prawnej, zwiększą pewność prawa, obniżą koszty i czas trwania postępowań transgranicznych oraz zabezpieczą prawa osób dorosłych, również ich prawo do autonomii. Wnioski ustawodawcze wzmocnią nasz europejski system sprawiedliwości przez stworzenie instrumentów współpracy, w ramach których chronione będą osoby będące w szczególnie trudnej sytuacji.

Didier Reynders, komisarz do spraw wymiaru sprawiedliwości - 31/05/2023

Komunikat prasowy

31 maja 2023, Bruksela

Podobne media

31 May package on protection of adults

© Copyright iStock / Getty Images Plus via Getty Images - RossHelen